

nærme sig mere eller mindre til Thisted Amt. Jeg troer saaledes, at det vil vise sig, at der vilde blive en langt større Udgift med Hensyn til denne Deel af Tiendens Fastfattelse; end man her har været opmærksom paa. Det er desuden ikke sagt, at Omkostningerne ved disse Kjendelser komme til at staae i Forhold til Hartfornets Størrelse i de forskellige Amters Arbeidet beroer nemlig ikke paa Quantum af Hartfornet, men paa Antallet af Matriful-Nummernerne; og det mindre Quantum Hartforn kan jo i sig indbefatte ligesaa mange Matrikul-Nummerner som det større Quantum. Dernæst beroer Arbeidets Bidløstighed ogsaa paa, om disse Matrikul-Nummerner ere fordeelte paa nogle eller paa alle Sogne; thi i sidste Tilfælde vilde det blive nødvendigt, at Tiendecommissionerne i det omhandlede Diemed maatte tage til dem alle, hvorved de kunde faae lige saa mange Forretninger i det Amt, hvor der er et mindre Quantum Hartforn, som i det Amt, hvor der er et større. Naar derimod den af Udvalget foreslaaede Paragraph vedtoges, er det klart, at Forretningerne vilde blive meget simplificerede, og at altsaa Udgifterne ikke vilde blive nær saa store, som naar § 14 i Loven af 14de April 1852 bliver staaende, men hvor store, vil man ikke kunne have nogen sikker Mening om.

Det andet Hensyn, som Udvalget har taget, er Hensynet til Commissionerne. Jeg troer, at man tør gaae ud fra, at det Bederlag, Commissionerne faae for deres Arbeide, er meget tarveligt, og at man ikke kan antage, at de for Betalingens Skyld have paataget sig dette Hverv, men at de meget mere give sig af dermed, deels fordi de nu engang ere udnævnte, deels ogsaa af Interesse for, at dette Forhold kan ordnes paa en hensigtsmæssig Maade. Nu maae vistnok Alle være enige i, at det er ønskeligt at have saa dygtige Commissioner som muligt, og, da jo Dvælsen gjør Mesteren, vil det ogsaa være ønskeligt, at de Commissioner, der nu allerede ere i Virksomhed, saavidt muligt fremdeles vedblive at være det; men, er der Noget, som kan gjøre dem trætte og fede af deres Virksomhed, maa det være den Omstændighed, at de have Overbeviisningen om, at en stor Deel af

deres Arbeide ikke er til nogen sand Nytte, og derfor seer man ogsaa paa mange forskellige Steder Medlemmerne træde ud snart af den ene og snart af den anden Commission. Nu kan det jo være, at der kan være saadanne Amters, hvor der er Overflødighed af disponible Kræfter til at erstatte denne Afgang med, uagtet det dog altid maa medføre en Standsning i Forretningerne; men paa den anden Side er der ogsaa Amters, hvor der er en stor Mangel paa disponible Kræfter, og hvor man altsaa i Særdeleshed maatte ønske, at de, der engang ere i Commissionerne, vilde blive der. Dersom det af Udvalget stillede Forslag vedtoges, troer jeg, at det vil blive til en meget betydelig Lettelse for Commissionerne, og at det altsaa kunde bidrage til, at de med større Lyst vedbleve deres Forretninger. Jeg anseer denne Lettelse for at være saa betydeligt, at jeg af den Grund har troet at burde tilbageholde yderligere Forslag til Erstatning for Commissionernes Arbeide.

Til disse Bemærkninger skal jeg indfranke mig.

Judenrigsministeren: Jeg skal anbefale det af Udvalget gjorte Forslag til det ærede Things Antagelse, da jeg troer, at det vil medføre Besparelse baade af Tid og Omkostninger.

Morgaard: Da jeg allerede ved Indbringelsen af det foreliggende Lovforslag har udtalt mig temmelig udførligt, skal jeg nu kun tillade mig en kort Bemærkning. Det har nemlig ogsaa forekommet mig noget underligt, at der til Omkostninger ved de mange Commissioner, som Ordføreren omtalte, kun, som det fremgaaer af Komiteebetænkningen, er anført 1300 Rd.; thi, naar man fraregner de blandede Districter, Bornholm og Aarhus Amters, hvilke sidste slet ingen Tiender have, som eies af Øerne selv, saa er der i den øvrige Deel af Kongeriget 126 Herreder med 1544 Sogne, hvorpaa dette Lovforslag tildeels faaer Indflydelse, og, vil man nu antage, at der i en stor Deel Sogne ikke er ret meget af dette Tiende-Hartforn, og blot regne det halve Antal Sogne, som udgjør 772, saa vil dog et